

Incumbensa Bettinaglio concernent contribuziuns da transfurmaziun per furniturs da prestaziuns en il provediment da la sanadad dal Grischun

En la sesida dals 21 da schaner 2025 (protocol nr. 39/2025) ha la Regenza decidì da desister da la revisiun parziala da la Lescha per promover la tgira da persunas malsaunas (DG 506.000) concernent la garanzia da la liquiditad dals ospitals grischuns che vegnan subvenziunads dal maun public. Il Departament da giustia, segirezza e sanadad è vegnì incumbensà da repassar e d'actualisar il «Model directiv concernent l'organisaziun dal provediment da la sanadad en il chantun Grischun».

Las sutsegnadras ed ils sutsegnaders èn da l'avis, che quest conclus da la Regenza na bastia betg e ch'i giaja a perder memia bler temp per mesiras effizientas. Bleras dumondas e propostas ch'èn vegnidas fatgas en il rom da l'audiziun tar questa revisiun parziala, restan per il mument senza respostas.

Ultra da l'audiziun han las discussiuns en il Cussegl grond davart las incumbensas Beeli e Wilhelm mussà, ch'i dovra mesiras per meglierar la situaziun finanziala dals ospitals. Pervia dals svilups en il sector da sanadad da prestaziuns staziunaras a prestaziuns ambulantas fissi giavischabel d'examinar pli detagliadamain las structurass e la finanziaziun da tut las organisaziuns da sanadad. Ultra dals ospitals èn quai p.ex. chasas da persunas attempadas e da tgira, organisaziuns da Spitex, praticas cuminaivlas da medis da chasa u servetschs da salvament.

Igl è da spetgar, ch'ils furniturs da prestaziuns en il provediment da la sanadad dal chantun Grischun stettian davant transfurmaziuns profundas. Quellas pertutgan betg mo ils ospitals, mabain er organisaziuns da Spitex, chasas da persunas attempadas e da tgira, praticas cuminaivlas da medis da chasa, regiuns da sanadad e vischnancas. Ils acturs èn dumandads da planisar, da finanzia e da realisar projects (p.ex. adattaziuns structuralas, projects da digitalisaziun, recrutaziun da personal, scolaziun/furmaziun supplementara e.u.v.) ed investiziuns en l'infrastructura (p.ex. edifizis novs, sanaziuns, midadas d'utilisaziun, engrondiments e.u.v.). Perquai che bleras vischnancas ston actualmain purtar ils deficits currents dals ospitals, n'èsi finanziaimain strusch supportabel per ellas da conceder anc supplementarmain contribuziuns pli grondas per projects respectivamain per investiziuns. Gia oz paja il chantun contribuziuns per projects respectivamain per investiziuns tenor ils art. 9a, 16 e 31 da la Lescha per promover la tgira da persunas malsaunas (DG 506.000) e tenor l'ordinaziun respectiva (DG 506.060). Las basas legalas actualas n'èn dentant betg suffizientas per cuvrir tut ils aspects dal process da transfurmaziun ch'è da spetgar. Cun contribuziuns supplementaras à fonds perdu faschess il chantun investiziuns persistentas e prestass pia ina contribuziun impurtanta per garantir in provediment da la sanadad integrà, persistent e vinavant decentral. Per ch'ils meds finanziais necessaris respectiv per contribuziuns a projects respectivamain ad investiziuns sajan avant maun tar il chantun a lunga vista e per ch'i possa vegnir garantida ina finanziaziun persistenta, vali ultra da quai d'examinar la creaziun d'in fond.

Sut quest aspect incumbenseschan las sutsegnadras ed ils sutsegnaders la Regenza:

1. d'examinar las structurass e la finanziaziun dals furniturs da prestaziuns dal sector da sanadad en il chantun Grischun. Fin il zercladur 2026 duain ils resultats da l'examinaziun esser avant maun.
2. d'introducir in process legislativ concernent la concessiun da contribuziuns à fonds perdu per projects e per investiziuns ad organisaziuns da sanadad, sco p.ex. ospitals, organisaziuns da Spitex, chasas da persunas attempadas e da tgira, praticas cuminaivlas da medis da chasa, regiuns da sanadad e vischnancas.
3. d'examinar la creaziun d'in fond u d'in credit d'impegn per finanzia e projects ed investiziuns da las organisaziuns da sanadad.

Cuira, ils 12 da favrer 2025

Bettinaglio, Natter, Koch, Altmann, Bachmann, Baselgia, Beeli, Berther, Berthod, Berweger, Binkert, Bischof, Brunold, Cahenzli-Philipp, Caluori, Casutt, Caviezel, Collenberg, Crameri, Danuser (Cazas), Della Cà, Derungs, Epp, Furger, Gansner, Grass, Heim, Heini, Hoch, Holzinger-Loretz, Kasper, Kohler, Lamprecht, Loepfe, Loi, Mani, Messmer-Blumer, Michael (Donat), Morf, Nicolay, Righetti, Rutishauser, Said Bucher, Sax, Schläpfer, Sgier, Sigron, Spagnolatti, Tomaschett, Ulber, da Wyl, Zanetti (Sent)